

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling GGD-ZL. Deze regeling voorziet in de instelling van een openbaar lichaam, genaamd de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid Limburg (GGD-ZL). In de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam de ontwerpbegroting acht weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Binnen deze termijn kan de raad zijn zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam. Ook zendt het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten. Bij brief van 27-3-2018 heeft het dagelijks bestuur deze stukken aan de gemeenten doen toekomen. Naast de jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 is door de GGD-ZL tevens een 2^e begrotingswijziging 2018 opgesteld. Het college heeft besloten om de voornoemde stukken en de begrotingswijziging aan de gemeenteraad voor te leggen waarbij de gemeenteraad wordt geadviseerd geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze .

Beslispunten

1. De jaarstukken 2017 van de GGD-ZL ter kennisname aan te bieden aan de Raad;
2. De pro forma begroting 2019 GGD-ZL voor te leggen aan de Raad, waarbij het college adviseert om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD-ZL;
3. De 2de begrotingswijziging 2018 GGD-ZL voor te leggen aan de Raad, waarbij het college adviseert om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de 2de begrotingswijziging 2018 van de gemeenschappelijke regeling GGD-ZL.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 24 april 2018:

Conform.

1. Aanleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het dagelijks bestuur van de GGD-ZL de ontwerpbegroting acht weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Binnen deze termijn kan de raad zijn zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam. Ingevolge het bepaalde in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Naast de jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 is door de GGD-ZL tevens een 2^e begrotingswijziging 2018 opgesteld. Deze begrotingswijziging wordt nu gelijktijdig met voornoemde stukken aan de gemeenteraden voor zienswijze aangeboden. Definitieve vaststelling van deze begrotingswijziging zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 5 juli 2018 plaatsvinden.

2. Context

Voor de beleidsperiode 2016-2019 geldt voor de rol, positie en omvang van de GGD-ZL een scenario van behoud van het huidig budget, met de mogelijkheid voor gefaseerde groei. Als gemeenten meer diensten/nieuwe taken van de GGD-ZL vragen is dit met additionele financiering mogelijk. Het uitgangspunt is een partnerschap tussen de gemeenten en de GGD-ZL (op regionale schaal maar ook met individuele gemeenten) met een mogelijkheid voor gefaseerd meegroeien met ontwikkelingen (o.a. in sociaal domein) binnen strakke regie. De focus ligt op het realiseren van efficiencywinst door slimmer samen te werken met andere partijen.

3. Gewenste situatie

Met de door de GGD-ZL aangereikte stukken wordt een helder beeld verschaft over de mate waarin de voorgenomen doelstellingen in 2017 zijn verwezenlijkt, inclusief de daartoe aangewende financiële en personele middelen. Verder wordt voorzien in een sluitende begroting voor 2019, waarmee de bestaande samenwerking op een verantwoorde wijze kan worden gecontinueerd voor alle programma's binnen de GGD-ZL: Acute Zorg, de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis.

Voor deze begroting 2019 wordt uw college gevraagd de gemeenteraad voor te stellen om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de pro forma begroting 2018. Ten slotte wordt uw college gevraagd de 2de begrotingswijziging 2018 van de GGD

voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraad. Deze begrotingswijziging betreft een hernieuwde incidentele oplossing voor tekorten bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Deze tekorten ontstaan vanwege een groter aantal kinderen dan berekend en de groeiende vraag naar expertise en advies in het kader van de wettelijke basistaak van JGZ binnen het sociaal domein. In het kader van deze 2de begrotingswijziging 2017 wordt uw college gevraagd de raad voor te stellen om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de 2de begrotingswijziging 2018 GGD-ZL.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

GGD is de uitvoerder van ons gemeentelijk (en regionaal) gezondheidsbeleid.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

8.1 Jaarrekening 2017 (bijlage 1):

Het resultaat voor vennootschapsbelasting (VPB) en de mutaties in de reserves bedraagt in 2017 voor GGD-ZL € 198.855 negatief. De reeds goedgekeurde onttrekkingen aan de reserves bedragen € 101.500,- en de te verwachten VPB is nihil. Hierdoor sluit de jaarrekening 2017 met een nog te bestemmen totaalresultaat van € 97.355,- negatief. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- Negatief resultaat Acute Zorg € 225.685,-
- Positief resultaat GGD € 92.816,-
- Positief resultaat Veilig Thuis € 35.514,-

De toelichting per post is als volgt:

- Positief resultaat GGD (€ 92.816,-): Het positief resultaat van de GGD is mede het gevolg van het genereren van meer opbrengsten. Dit betreft zowel projectgeldten, waartegenover ook kosten staan, alsook meeropbrengsten van derden (o.a. forensische geneeskunde).

- Veilig Thuis kent voor 2017 een positief bedrijfsresultaat van € 35.514,-. Dit positieve resultaat is het gevolg van het later instromen van personeel waardoor een aantal aanpalende kosten lager uitvallen. Het resultaat is inclusief de bijstelling van de bijdrage van gemeenten als gevolg van de overschrijding van de productie met meer dan 5%: de zogeheten 5% regel. Deze regel houdt in dat bij een fluctuatie van 5% of meer in de meldingen het budget zowel negatief als positief automatisch wordt bijgesteld. Voor Maastricht betreft deze bijstelling een (aparte) kostenpost van € 123.350,-. Daarnaast geldt voor 2017 voor Veilig Thuis een index van € 9.871,-. Ten aanzien van het programma GGD wordt over 2017 nog een index ad € 27.803,- in rekening gebracht. Beide indexen zijn conform de bijstellingen uit de septembercirculaire gemeentefonds 2017.

Dekking extra lasten 2017 in gemeentebegroting 2018:

Voornoemde kosten van € 123.350,- zijn reeds verantwoord in 2017. Voor de indexkosten is geen reservering opgenomen. Deze kosten (totaal € 37.674,-) zullen betaald worden ten laste van budgetcode 570050502 (Bijzondere Lasten) waarop mee- en tegenvallers over afgelopen jaren worden verantwoord .

- Negatief resultaat Acute Zorg (€ 225.685,-): Het programma Acute Zorg bestaat uit de Regionale Ambulance Voorziening Zuid-Limburg (RAV ZL: de ambulancezorg en de Meldkamer Ambulancezorg) en de GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio). De meldkamer ambulancezorg heeft te maken met een structureel tekort. Dit is een landelijk probleem en zal ook landelijk worden afgehandeld. De RAV-ZL wordt uitgevoerd voor, en gefinancierd door de zorgverzekeraars.

Het Dagelijks Bestuur van de GGD-ZL stelt voor om het negatieve resultaat van € 97.355,- als volgt te bestemmen. Het algemeen uitgangspunt is dat positieve resultaten GGD en Veilig Thuis uitgekeerd worden aan de deelnemende gemeenten. Negatieve resultaten worden, bij voldoende saldo van de algemene reserve, ten laste van de algemene reserve gebracht. Bij de Acute Zorg worden de positieve of negatieve resultaten altijd ten gunste of ten laste van de algemene reserve Acute Zorg gebracht. Vanwege de zeer lage algemene reserve van GGD ZL, is eerder door het bestuur aangegeven dat bij eventuele positieve resultaten de algemene reserve zal worden aangevuld, tot een maximum van 6% van het totaal van de exploitatielasten. Het Dagelijks Bestuur stelt dan ook voor om het positieve resultaat van de GGD en VT toe te voegen aan de algemene reserve GGD ZL, tot een max. van 6%. Deze uitgangspunten geven de volgende bestemmingen:

- Negatieve resultaat van de Acute Zorg (€ 225.685,-) wordt ten laste gebracht van de algemene reserve Acute Zorg (van de Regionale Ambulance Voorziening, RAV).

- Het positieve resultaat GGD (€ 92.816,-) wordt toegevoegd aan de algemene reserve GGD ZL.
- Het positieve resultaat Veilig Thuis (€ 35.514,-) wordt toegevoegd aan de algemene reserve GGD-ZL

8.2 Begroting 2019 (bijlage 2):

De GGD stelt jaarlijks een zo realistisch mogelijke begroting op met daarin de baten en lasten voor het komend kalenderjaar. De algemene uitgangspunten voor de begroting zijn in de Gemeenschappelijke Regeling of door besluitvorming in het Algemeen Bestuur vastgelegd. Voor de periode 2016-2019 hebben gemeenten de inhoudelijke en financiële kaders bepaald. Er werd gekozen voor een scenario dat uitgaat van een gelijkblijvend budget, waarbij sprake is van een jaarlijkse indexatie conform de nu geldende regels. Op basis van nader uit te werken business cases kan sprake zijn van een gefaseerde groei van de begroting. Het uitgangspunt hierbij is dat deze groei in de begroting van de GGD gepaard gaat met een daling van de gemeentelijke kosten op macroniveau in het sociaal domein. Hiermee bedoelen we dat investeren in preventie van problematiek ook een daling van kosten aan voorzieningen aan de achterkant moet opleveren. Omdat Veilig Thuis pas in 2015 als taak is neergelegd bij de GGD, werd Veilig Thuis destijds niet meegenomen in de financiële afspraken voor 2016-2019. Op basis van het vastgestelde bedrijfsplan 2017-2019 is Veilig Thuis als eigenstandig programma verwerkt in de GGD begroting via de begrotingswijziging 2017 en de begroting 2018. Ook voor de begroting 2019 is het bedrijfsplan van Veilig Thuis de basis om het als apart programma op te nemen.

In de begroting 2019 wordt rekening gehouden met een veelheid aan landelijke ontwikkelingen. De ambulancesector maakt zich op voor een stelselherziening, de toekomst van de forensische geneeskunde is landelijk onderwerp van gesprek, Veilig Thuis bereidt zich voor op de aanscherping van de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld en op Zuid-Limburgs niveau zal 2019 het jaar zijn waarin de jeugdgezondheidszorg steeds meer gaat functioneren als één organisatie. Over de manier waarop dit laatste plaatsvindt zal in de loop van 2018 meer duidelijkheid ontstaan. Het zijn ontwikkelingen die mede bepalend zijn voor het werk van de GGD-ZL, maar waarvan de consequenties nog ongewis zijn. Met al deze veranderingen in het vooruitzicht, anticipeert de GGD-ZL zo goed mogelijk op wat komen gaat, maar is een adequate financiële vertaling nog niet mogelijk. De begroting 2019 is daarmee beleidsarm en volledig gebaseerd op de staande afspraken voor de periode 2016-2019. Gewerkt wordt binnen de afgesproken financiële kaders. De beschermende taken worden op wettelijk niveau uitgevoerd en voor de meer beleidsrijke domeinen zijn de ambities uit het gezondheidsbeleid de leidraad.

- *Bijdrage aan de GGD-ZL*

Zoals vermeld, gaat de begroting 2019 uit van de begroting 2018, vermeerderd met een indexeringspercentage van 1,6% voor materieel en een index van 2,7% voor personeel. De totale bijdrage van de gemeente Maastricht voor 2018 is berekend op € 2.073.765,-. De bijdrage aan GGD-ZL is een inwonerbijdrage, op basis van het aantal inwoners dat de gemeente heeft. Dekking voor deze bijdrage is begroot in Programma 5/6 van de gemeentelijke Programmabegroting 2019 (budgetcodes 570051601, 570051702, 570054014).

- *Bijdrage aan Veilig Thuis*

De verdeling van de gemeentelijke bijdragen kent voor Veilig Thuis een andere systematiek. De Zuid-Limburgse gemeenten hebben de keuze gemaakt om de kosten voor Veilig Thuis in 2018 en 2019 te financieren naar rato van de gemeentelijke budgetten Wmo / Jeugd. Voor Maastricht betekent dit een bedrag van € 853.079,- voor 2019. Dekking voor deze bijdrage is begroot in Programma 5/6 van de gemeentelijke Programmabegroting 2019 (budgetcodes 570052523, 570054702). De formatieberekening in het bedrijfsplan van Veilig Thuis is opgesteld op basis van landelijke ervaringscijfers en benchmark. Tevens is deze in lijn met de inzet op Veilig Thuis in andere Nederlandse regio's. De algemene uitgangspunten voor de begroting van de GGD-ZL zijn ook van toepassing op Veilig Thuis. De grote fluctuaties in instroom en doorstroom van meldingen en cases bij Veilig Thuis maken het noodzakelijk om de bekostiging op basis hiervan te laten meebewegen. Als uitgangspunt is gesteld dat bijstelling van budget gebeurt bij een afwijking van het aantal meldingen van 5% (naar boven en beneden): de eerder genoemde 5% regel.

8.3 2de Begrotingswijziging 2018 GGD-ZL (bijlage 3):

De vraag naar expertise en advies van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) groeit zo snel dat de JGZ in toenemende mate worstelt met de beschikbare capaciteit. Deze is niet langer voldoende om invulling te geven aan de wettelijke basistaken van JGZ binnen het sociaal domein, laat staan om capaciteit vrij te maken voor innovatie. Hierdoor zijn in 2016 niet alleen achterstanden ontstaan in de uitvoering van het reguliere basispakket, maar wordt ook de werkdruk in het totale takenpakket van de JGZ snel groter. Om de achterstanden in te lopen is in 2017 besloten tot een incidentele extra bijdrage. Daarbij werd aangegeven waarde te hechten aan een gedegen discussie over de taken van de JGZ (binnen het sociale domein) en de uitvoering daarvan om nieuwe achterstanden en tekorten in de toekomst te voorkomen. Dit heeft geleid tot zowel een verkenning binnen de JGZ 4-18 jarigen als naar de mogelijkheden in de samenwerking met de JGZ 0-4 jarigen. De verkenning naar de samenwerking met JGZ 0-4 jarigen heeft geleid tot de intentie om te komen tot een structureel

samenwerkingsverband van de 4 JGZ organisaties. Deze ontwikkeling wordt vanaf begin 2018 vorm gegeven door een kwartiermaker. Dit ontwikkeltraject kost tijd en verwacht wordt dat de resultaten en effecten de komende twee jaar nog niet op alle gebieden zichtbaar zijn. Aangezien de actuele situatie niet gewijzigd is, blijft de JGZ 4-18 jarigen dan ook worstelen met de beschikbare capaciteit en is wederom een extra financiële impuls nodig.

Onderbouwing budget

JGZ ontvangt een lumpsum financiering; een totaalbedrag voor alle taken van het basispakket van JGZ. De parameters (aantal jeugdigen in Zuid Limburg, percentage jeugdigen met gezondheidsrisico's en financiering op basis van inwoneraantal) waarop dit bedrag is gebaseerd, komen uit 2011 (scenario's 2012-2015) en zijn sindsdien ongewijzigd. Destijds werd overigens al geconstateerd dat vanwege de financiële druk niet aan alle ambities invulling gegeven kan worden en prioriteiten gesteld moeten worden. Deze prioritering had toen al met name negatieve gevolgen voor de beleidsvrije taakvelden, zoals bijvoorbeeld de invulling van het beleidsspeerpunt seksuele gezondheid. Inmiddels blijkt dat de weging van de toegepaste parameters niet meer overeenkomt met de werkelijkheid. Er zijn afwijkingen in volumes, hetgeen tot knelpunten leidt. Deze knelpunten zitten met name in aantallen en werkwijze en worden hieronder kort toegelicht.

Demografie: Er zijn in Zuid-Limburg 3 % meer kinderen dan in 2011 is aangenomen (op basis van prognose van Etil). Meer kinderen betekent voor JGZ automatisch extra werk, zowel in aantal reguliere contactmomenten als de daaruit voortvloeiende risicozorg en overleggen. 3% van het basisbudget betekent voor 2018 een bedrag van € 120.000,-.

Uitvoering basispakket: Het basispakket omschrijft de kerntaken voor de JGZ als de uitvoering van de reguliere contactmomenten; het extra individueel contact (risicozorg), gericht op een specifiek probleem; Overleg volgt kind: nieuwe overlegvormen en samenwerkingsactiviteiten; Collectieve preventie activiteiten en advisering ten behoeve van (jeugd)beleid. Naast de toename van alle contactmomenten door het groter aantal kinderen blijkt met name de aard en het aantal risicozorg en de wijziging in overleggen (eveneens in aantal en aard) te leiden tot veel extra werk. Dit wordt veroorzaakt door:

vroegsignalering risicozorg: niet alleen de JGZ signaleert kinderen met een verhoogd risico, ook ketenpartners signaleren in toenemende mate gezondheidsrisico's bij jeugdigen en leiden deze vaker door naar JGZ. Dat is een positieve ontwikkeling, die aansluit bij de visie van de JGZ waarin is beschreven dat niet alleen de professionals van de JGZ zelf maar juist ketenpartners meer en meer een signaleringfunctie krijgen. De hoeveelheid extra signalen is echter groter dan verwacht en zorgt voor extra individuele contacten. Dit heeft niet alleen te maken met een toename van het

aantal risicosignalen, maar ook met de complexiteit van de risicozorg. Professionals zien dat casuïstiek steeds complexer wordt en dat meer tijd dan voorheen nodig is om te komen tot een passende oplossing. Vooral sinds de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015 neemt het aantal risicosignalen van ketenpartners snel toe. Sinds 2014 (het jaar voor de decentralisatie) is de inzet van de JGZ verdrievoudigd, hetgeen correspondeert met een benodigde extra formatie van 1,8 fte.

overleg volgt kind: Het overleg met zowel gezin als ketenpartners is geheel anders georganiseerd dan voor de decentralisatie jeugd. Het principe 'overleg volgt kind' houdt in dat men niet langer óver een kind praat maar mét kind en ouders waardoor het aantal overleggen flink is toegenomen en een forse extra tijdsinzet vraagt van de JGZ-professionals. De overleggen met ketenpartners zijn individueel gericht. Per overleg staat één kind / gezin centraal. Dit in tegenstelling tot overleggen zoals een zorgadviesteam, waar meerdere kinderen in 1 overleg werden besproken. Het aantal overleggen en de duur van de overleggen is hierdoor sinds de decentralisatie in 2015 fors toegenomen. Uitgaande van de overleggen in 2017 is een extra formatie van 0,7 fte nodig om te kunnen blijven deelnemen aan deze overleggen.

Totaaloverzicht

Onderdeel	stijging	2018
Demografie	Groei 3%	120.000
Risicozorg	1,8 fte	140.000
Overleggen	0,7 fte	51.000
Totaal		311.000

De gevraagde extra financiële impuls bedraagt voor 2018 totaal € 311.000,- (Voor Maastricht betekent dit: € 63.422,-). Voor deze kosten ad € 63.422,- is dekking binnen het budget (57002523 - Veilig Thuis Volwassenen GGD). Deze begrotingswijziging heeft betrekking op de begroting 2018, maar een soortgelijke begrotingswijziging is te verwachten voor 2019. De voorbereiding voor deze begrotingswijziging 2019 ligt in handen van het nieuwe dagelijkse bestuur van de GGD dat na de verkiezingen wordt gevormd.

8.4 Resumé financiën

De tegenvaller jaarrekening 2017 is beperkt en kan geboekt worden op afwikkeling oude jaren, waar meestal een positief saldo ontstaat. Voor 2018 en 2019 blijkt uit onderstaande tabel dat het totaal van de vijf begrotingsposten GGD vooralsnog voldoende dekking biedt voor de Maastrichtse bijdragen.

	2018	2019

Begroting Maastricht	2.926.371	2.928.371
Jaarrekening / begroting GGD	2.906.785 (incl JGZ uitbreiding)	2.926.844

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Het dagelijks bestuur van de GGD heeft ingestemd met de begroting 2019 en de 2de begrotingswijziging 2018. Deze documenten worden nu voor zienswijze aan de gemeenteraden van de 18 gemeenten voorgelegd.

11. Voorstel

1. De jaarstukken 2017 van de GGD-ZL ter kennisname aan te bieden aan de Raad;
2. De pro forma begroting 2019 GGD-ZL voor te leggen aan de Raad, waarbij het college adviseert om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2019 van de gemeenschappelijke regeling GGD-ZL.
3. De 2de begrotingswijziging 2018 GGD-ZL voor te leggen aan de Raad, waarbij het college adviseert om geen gebruik te maken van de mogelijkheid tot indiening van een zienswijze ten aanzien van de 2de begrotingswijziging 2018 van de gemeenschappelijke regeling GGD-ZL.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het dagelijks bestuur van de GGD-ZL wordt van het raadsbesluit in kennis gesteld. Het dagelijks bestuur voegt de eventuele zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Na vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting 2019 vóór 1 augustus 2018 aan gedeputeerde staten en aan de raden van de deelnemende gemeenten die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen. Het algemeen bestuur van de GGD-ZL stelt de jaarrekening 2017 vast, waarna het dagelijks bestuur deze vóór 15 juli 2018 aan gedeputeerde staten zendt.